

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นพยาบาลห้องผ่าตัด จำนวน 124 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสุขภาพจิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของพยาบาลห้องผ่าตัด เสนอผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

- 1.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล
- 1.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 สุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตของพยาบาล ห้องผ่าตัด

- 3.1 แสดงการทดสอบไคสแควร์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด
- 3.2 แสดงทดสอบแตกต่างระหว่างคะแนนโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลกับสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด โดยวิธี t-test
- 3.3 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางจิตสังคม กับคะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิต โดยวิธี One-way ANOVA
- 3.4 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด เป็นรายคู่ โดยวิธี LSD
- 3.5 ปัจจัยทำนายสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด โดยวิธี Stepwise multiple Regresstion Analysis

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยด้านลักษณะประชากร ประกอบด้วย ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ด้านการ ปฏิบัติงาน
ด้านสังคม

1.1 จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของพยาบาลห้องผ่าตัด จำแนก ตาม
ปัจจัยด้านส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=124 คน)	ร้อยละ
ข้อมูลทั่วไป		
เพศ		
ชาย	2	1.6
หญิง	122	98.4
อายุ (ปี)		
20-30	21	16.9
31-40	22	17.7
41-50	54	43.5
51-60	27	21.9
ศาสนา		
พุทธ	124	100
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา	7	5.6
ปริญญาตรี	106	85.5
ปริญญาโท	11	8.9
สถานภาพสมรส		
โสด	45	36.3
คู่	72	58.1
หม้าย	3	2.4
แยกกันอยู่	4	3.2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของพยาบาลห้องผ่าตัด จำแนก
ปัจจัยด้านส่วนบุคคล ตาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=124 คน)	ร้อยละ
ความพอเพียงของรายได้		
พอใช้และเหลือเก็บ	78	62.9
พอใช้แต่ไม่เหลือเก็บ	40	32.3
ไม่พอใช้ต้องหยิบยืม หรือเป็นหนี้	6	4.8
ภาวะครอบครัว		
มีภาระหนัก	7	5.6
มีภาระปานกลาง	28	22.6
มีภาระเบา	67	54
ไม่มี	22	17.8
ภาวะสุขภาพ		
แข็งแรง	49	39.5
ป่วยเล็กน้อย	64	51.6
มีโรคประจำตัว	11	8.9
โรคทางกาย		
มี(ความดันโลหิตสูง,ภูมิแพ้)	42	33.9
ไม่มี	82	66.1
การใช้สารเสพติด		
ไม่เคยใช้สารเสพติด	111	89.5
เคย	13	10.5
- เคยดื่มสุรา	11	8.46
- เคยสูบบุหรี่	2	15.4
โรคทางจิต		
ไม่มี	101	81.5
มี	23	19.5
- วิตกกังวล	12	52.2

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของพยาบาลห้องผ่าตัด จำแนกตามปัจจัยด้านส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (124คน)	ร้อยละ
โรคทางจิต		
-ความผิดปกติการนอนหลับ	6	26
-โรคซึมเศร้า	3	13
-มีประวัติทำร้ายตนเอง	1	4.4
-อื่นๆ	1	4.4
ข้อมูลด้านการทำงาน		
ลักษณะงาน		
พยาบาลส่งเครื่องมือ	72	58.1
วิสัญญีพยาบาล	52	41.9
ตำแหน่ง		
พยาบาลวิชาชีพ	111	89.5
พยาบาลเทคนิค	13	10.5
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน		
1-5 ปี	16	12.9
6-10 ปี	13	10.5
10ปีขึ้นไป	95	76.6
ชั่วโมงการทำงาน		
8 - 12 ชั่วโมง	104	83.9
12ชั่วโมงขึ้นไป	20	16.1
ปริมาณงาน		
เหมาะสม	57	46
ไม่เหมาะสม ปริมาณงานมาก เกินไป	65	52.4
ไม่เหมาะสม ปริมาณงานน้อยเกินไป	2	1.6

ตารางที่ 1 (ต่อ) แสดงจำนวนและค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของพยาบาลห้องผ่าตัด จำแนกตามปัจจัยด้านส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=124 คน)	ร้อยละ
ความพอใจในงาน		
พอใจมาก	34	27.4
ปานกลาง	83	66.9
ไม่พอใจ	7	5.7
งานพิเศษ		
ไม่มี	64	51.6
มีบางครั้ง	45	36.3
มีเป็นประจำ	15	12.1
บุคลิกภาพ E-Scale		
แบบเก็บตัว(Introversion)	68	54.8
$\bar{X} = 18.56$ SD 4.68 Max =25 Min =4		
แบบแสดงตัว(Extraversion)	56	45.2
$\bar{X} = 33.2$ SD = 7.9 Max =48 Min =26		
บุคลิกภาพ N-Scale		
แบบอารมณ์มั่นคง(Stability)	66	53.2
$\bar{X} = 13$ SD = 5.7 Max =21 Min = 0		
แบบอารมณ์อ่อนไหว(Neuroticism)	58	46.8
$\bar{X} = 32.18$ SD = 9.5 Max =48 Min =22		

จากตารางที่ 1 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลห้องผ่าตัด จำนวน 124 คน พบว่าเป็นเพศหญิงเกือบทั้งหมด ร้อยละ 98.4 เป็นเพศชายเพียง ร้อยละ 1.6 ส่วนใหญ่มีอายุช่วง 41 – 50 ปี ร้อยละ 43.5 นับถือ ศาสนาพุทธทั้งหมด จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 85.5 สถานภาพสมรสของพยาบาลห้องผ่าตัดส่วนใหญ่มีคู่ ร้อยละ 58.1

นอกจากนี้ยังพบว่า ความเพียงพอของรายได้ ของพยาบาลห้องผ่าตัดส่วนใหญ่ มีเงินพอใช้ และเหลือเก็บร้อยละ 62.9 พอใช้ไม่เหลือเก็บ ร้อยละ 32.3 ไม่พอใช้ต้องหยิบยืมหรือเป็นหนี้ ร้อย 4.8

ส่วนใหญ่มีภาวะครอบครัว เบาร้อยละ 54 พยาบาลห้องผ่าตัดส่วนใหญ่เจ็บป่วยเล็กน้อย ร้อยละ 51.6 ภาวะสุขภาพแข็งแรงดี ร้อยละ 39.5 มีโรคประจำตัวร้อยละ 8.9 ส่วนใหญ่ไม่มีโรคทางกาย ร้อยละ 66.1 โรคทางกาย ร้อยละ 33.9 ประวัติการใช้สารเสพติด ไม่เคยใช้สารเสพติด ร้อยละ 89.5 เคยใช้สารเสพติด(บุหรี่,เหล้า) ร้อยละ 10.5 ใน 13 คนที่ใช้สารเสพติด คีมีสุรา 11 คนคิดเป็นร้อยละ 84.6 สูบบุหรี่ 2 คนคิดเป็นร้อยละ 15.4 ไม่มีอาการทางจิต ร้อยละ 81.5 มีอาการทางจิต ร้อยละ 18.5 ใน 23 คนมีอาการทางจิต วิตกกังวล ร้อยละ 52.2 ความผิดปกติการนอนหลับ ร้อยละ 26 ซึมเศร้า ร้อยละ 13 ทำร้ายตนเอง ร้อยละ 4.4 อื่นๆไม่ระบุอาการ ร้อยละ 4.4

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นพยาบาลส่งเครื่องมือ ร้อยละ 58.1 รองลงมา คือ วิทยาลัยพยาบาล ร้อยละ 41.9 โดยเป็นพยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 89.5 พยาบาลเทคนิค ร้อยละ 10.5 พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 76.6 ประสบการณ์ 1-5 ปี ร้อยละ 12.9 ประสบการณ์ 6-10 ปี ร้อยละ 10.5 ส่วนใหญ่ มีชั่วโมงการทำงาน 8-12 ชั่วโมง ร้อยละ 83.9 ความคิดเห็นว่าปริมาณงานมีความเหมาะสม ร้อยละ 46 ส่วนใหญ่พบว่าความพอใจในงานพอใจปานกลาง ร้อยละ 66.9 ส่วนใหญ่ไม่มีงานพิเศษ ร้อยละ 51.6

ส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมเป็นแบบเก็บตัว ร้อยละ 54.8 ด้านแสดงตัวคิดเป็นร้อยละ 45.2 และบุคลิกภาพด้านอารมณ์เป็นแบบอารมณ์ มั่นคง ร้อยละ 53.2 ร้อยละ 46.8 อารมณ์อ่อนไหว

2. จำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยทางจิตสังคม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยด้านจิตสังคมของพยาบาลห้องผ่าตัด

ปัจจัยด้านจิตสังคม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
		(n = 124)	
ความคิดเห็นด้านลักษณะงาน			
ไม่ดี	(33-47)	21	16.9
ปานกลาง	(48-62)	84	67.7
ดี	(63-77)	19	15.4
$\bar{X} = 54.03$ SD = 8.137 Max = 76 Min = 33			
ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน			
ไม่ดี	(26-41)	26	21
ปานกลาง	(42-57)	79	63.7
ดี	(58-73)	19	15.3
$\bar{X} = 48.76$ SD = 8.615 Max = 73 Min = 26			
ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน			
ไม่ดี	(17-28)	22	17.7
ปานกลาง	(29-40)	74	59.7
ดี	(41-52)	28	22.6
$\bar{X} = 35.35$ SD = 6.359 Max = 52 Min = 17			
ความคิดเห็นด้านการบริหารและสนับสนุนในหน่วยงาน			
ไม่ดี	(22-33)	21	16.9
ปานกลาง	(34-45)	78	62.9
ดี	(46-57)	25	20.2
$\bar{X} = 39.38$ SD = 7.443 Max = 56 Min = 22			

จากตารางที่ 2 พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านลักษณะงานปานกลาง ร้อยละ 67.7 ไม่ดี ร้อยละ 16.9 ระดับดี ร้อยละ 15.4 (เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นลักษณะงานสูงสามอันดับแรกได้แก่ การทำงานต้องเผชิญความเป็นความตาย งานที่ต้องอาศัยความรวดเร็ว ต้องยืนติดต่อกันหลายชั่วโมง) (ดูในภาคผนวก)

สภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานปานกลาง ร้อยละ 63.7 ไม่ดี ร้อยละ 21 ระดับดี ร้อยละ 15.3 (เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานสูงเป็นสามอันดับแรกได้แก่ ห้องพักผ่อนของเจ้าหน้าที่มีน้อย อุณหภูมิภายในห้องผ่าตัดร้อนอบอ้าว และแสงสว่างในห้องผ่าตัดเหมาะสม) (ดูในภาคผนวก)

สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานระดับปานกลาง ร้อยละ 59.7 ไม่ดี ร้อยละ 17.7 ระดับดี ร้อยละ 22.6 (เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานสูงสาม อันดับแรกได้แก่ไม่สามารถขอลาหยุดหรือแลกเปลี่ยนวันหยุดเมื่อมีความจำเป็น มักถูกวิจารณ์จากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานไม่มีการปรึกษาหารือร่วมกัน) (ดูในภาคผนวก)

การบริหารและสนับสนุนในหน่วยงานพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านการบริหารและสนับสนุนในหน่วยงานระดับปานกลาง ร้อยละ 62.9 ไม่ดี ร้อยละ 16.9 ระดับดี 20.2 (เมื่อจำแนกรายละเอียดเป็นรายข้อคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการบริหารและสนับสนุนในหน่วยงานสูงสามอันดับแรกได้แก่ หน่วยงานมีกฎระเบียบมากเกินไป ผู้บังคับบัญชาให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นด้านการทำงาน และผู้บังคับบัญชาส่งเสริมให้ท่านมีโอกาสพัฒนาตนเอง ด้านการฝึกอบรมดูงานหรือศึกษาต่อ) (ดูในภาคผนวก)

ส่วนที่ 2 ภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนร้อยละของ ภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด

ภาวะสุขภาพจิต	จำนวน (124) คน	ร้อยละ
สุขภาพจิตสูงกว่าเกณฑ์ของคนทั่วไป	35	28.2
สุขภาพจิตอยู่ในเกณฑ์ของคนทั่วไป	59	47.6
สุขภาพจิตต่ำกว่าเกณฑ์ของคนทั่วไป	30	24.2
—		
X = 131.96 SD = 17.45 Max = 179		
Min = 75		

จากตารางที่ 3 พบว่า พยาบาลห้องผ่าตัด ส่วนใหญ่มีคะแนนสุขภาพจิต อยู่ในเกณฑ์ของคนทั่วไปร้อยละ 47.6 สูงกว่าเกณฑ์ของคนทั่วไป ร้อยละ 28.2และต่ำกว่าเกณฑ์ของคนทั่วไป ร้อยละ 24.2

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะสุขภาพจิตของพยาบาล
ห้องผ่าตัด

ปัจจัยส่วนบุคคล	สุขภาพจิตต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ		สุขภาพจิตดีเท่าเกณฑ์คนปกติ และ สุขภาพจิตดีกว่าคนปกติ		χ^2	df	P-value
	จำนวน (30คน)	ร้อยละ	จำนวน (94คน)	ร้อยละ			
เพศ					.649	1	1.0(b)
ชาย	0	0	2	2.1			
หญิง	30	100	92	97.9			
อายุ (ปี)					1.95	3	0.58
20 – 30	7	23.3	14	14.9			
31 – 40	4	13.3	18	19.1			
41 – 50	14	46.7	40	42.6			
51 – 60	5	16.7	22	23.4			
สถานภาพสมรส					0.03	1	0.85
อยู่คนเดียว	13	43.3	39	41.5			
อยู่กับคู่สมรส	17	56.7	55	58.5			
ระดับการศึกษา					2.57	2	0.27
อนุปริญญา	3	10	4	4.3			
ปริญญาตรี	23	76.7	83	88.3			
ปริญญาโท	4	13.3	7	7.4			
รายได้					0.19	1	1(b)
พอใช้	29	96.7	89	94.7			
ไม่พอใช้	1	3.3	5	5.3			
ภาวะครอบครัว					2.16	1	0.142
มีภาวะ	22	73.3	80	85.1			
ไม่มีภาวะ	8	26.7	14	14.9			

b= Fisher exact

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะสุขภาพจิตของ
พยาบาลห้องผ่าตัด

ปัจจัยส่วนบุคคล	สุขภาพจิตต่ำกว่า เกณฑ์ปกติ		สุขภาพจิตดีเท่าเกณฑ์คนปกติ และ สุขภาพจิตดีกว่าคนปกติ		χ^2	df	P-value
	จำนวน (30คน)	ร้อยละ	จำนวน (94คน)	ร้อยละ			
ภาวะสุขภาพ					0.63	1	0.42
แข็งแรง	10	33.3	39	41.5			
เจ็บป่วย	20	66.7	55	58.5			
โรคทางกาย					1.58	1	0.20
มี	13	43.3	29	30.9			
ไม่มี	17	56.7	65	69.1			
โรคทางจิต					0.60	1	0.43
มี	7	23.3	16	17			
ไม่มี	23	76.7	78	83			
การใช้สารเสพติด					0.01	1	1.0(b)
เคย	3	10	10	10.6			
ไม่เคย	27	90	84	89.4			
ลักษณะงาน					1.2	1	0.27
พยาบาลส่ง เครื่องมือ	20	66.7	52	55.3			
วิสัญญีพยาบาล	10	33.3	42	44.7			
ตำแหน่ง					1.61	1	0.30(b)
พยาบาลวิชาชีพ	25	83.3	86	91.5			
พยาบาลเทคนิค	5	16.7	8	8.5			
ประสบการณ์การ ปฏิบัติงาน					0.23	1	0.62
น้อยกว่า 10 ปี	8	26.7	21	22.3			
10 ปี ขึ้นไป	22	73.3	73	77.7			

b= Fisher exact

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคลกับภาวะสุขภาพจิตของ
พยาบาลห้องผ่าตัด

ปัจจัยส่วนบุคคล	สุขภาพจิตต่ำกว่า เกณฑ์ปกติ		สุขภาพจิตดีเท่า เกณฑ์คนปกติ และ สุขภาพจิต ดีกว่าคนปกติ		χ^2	df	P-value
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
งานพิเศษ					0.40	1	0.52
ไม่มี	17	56.7	47	50			
มี	13	43.3	47	50			
ชั่วโมงการทำงาน					0.43	1	0.57
8 – 12 ชั่วโมง	24	80	80	85.1			
12 ชั่วโมง ขึ้นไป	6	20	14	14.9			
ปริมาณการทำงาน					0.01	1	0.93
เหมาะสม	14	46.7	43	45.7			
ไม่เหมาะสม	16	53.3	51	54.3			
ความพอใจในการทำงาน					0.07	1	0.67(b)
พอใจ	28	93.3	89	94.7			
ไม่พอใจ	2	6.7	5	5.3			
E – Scale					0.37	1	0.54
เก็บตัว	15	50	53	56.4			
แสดงตัว	15	50	41	43.6			
N – Scale					11.21	1	0.001**
อารมณ์มั่นคง	8	26.7	58	61.7			
อารมณ์อ่อนไหว	22	73.3	36	38.3			

B=Fisher exact , $P < 0.01^{**}$

จากตารางที่ 5 ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับภาวะสุขภาพจิต ด้วยสถิติ Chi-square พบว่า บุคลิกภาพ (N – Scale) มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพจิต อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ $P < 0.01$

สำหรับเพศ,อายุ,สถานภาพสมรส,ระดับการศึกษา,รายได้,ภาระครอบครัว, ภาวะสุขภาพกาย, โรคทางกาย, โรคทางจิต,การใช้สารเสพติด,ลักษณะงาน, ตำแหน่งงาน,ประสพการณ์การปฏิบัติงาน, ชั่วโมงการทำงาน,ปริมาณงาน,ความพอใจในงานและงานพิเศษ ไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพจิต อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 แสดงผลทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพจิต กับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (124คน)	Mean	SD	t	df	P-value
เพศ						
ชาย	2	138	12.72	0.48	122	0.62
หญิง	122	131.86	17.74		1.06	0.61
สถานภาพสมรส						
อยู่คนเดียว(โสด,หม้าย,แยกกันอยู่)	52	132.06	17.64	0.05	122	0.95
อยู่กับคู่สมรส	72	131.89	17.78			
รายได้						
ไม่พอใช้	6	129.50	14.04	-0.34	122	0.72
พอใช้	118	132.08	17.85			
ภาวะครอบครัว						
ไม่มีภาวะ	22	129.32	22.37	-0.77	122	0.44
มีภาวะ	102	132.53	16.54			
ภาวะสุขภาพกาย						
แข็งแรง	49	135.71	18.16	1.93	122	.055
เจ็บป่วย	75	129.51	16.9			
โรคทางกาย						
มี	42	129.62	18.99	-1.05	122	0.29
ไม่มี	82	133.16	16.92			
โรคทางจิต						
มี	23	125.87	19.95	-1.85	122	0.06
ไม่มี	101	133.35	17.139			
การใช้สารเสพติด						
ไม่ เคย	111	131.95	17.96	-0.01	122	0.99
เคย(บุหรี่,เหล้า)	13	132	15.33			
ลักษณะงาน						
พยาบาลส่งเครื่องมือ	72	130.76	18.56	-0.88	122	0.37
วิสัญญีพยาบาล	52	133.62	16.334			

P < 0.01** , P < 0.05*

ตารางที่ 5(ต่อ) แสดงผลทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพจิต กับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	Mean	SD	t	df	P-value
ตำแหน่ง						
พยาบาลวิชาชีพ	111	132.22	16.63	0.48	122	0.62
พยาบาลเทคนิค	13	129.69	25.55			
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน						
น้อยกว่า 10 ปี	29	132.03	16.02	.02	122	0.97
10 ปีขึ้นไป	95	131.94	18.2			
งานพิเศษ						
มี	64	133.09	18.56	0.73	122	0.46
ไม่มี	60	130.75	16.7			
ชั่วโมงการทำงาน						
8 – 12 ชั่วโมง	104	132.01	17.76	.07	122	0.94
12 ชั่วโมง ขึ้นไป	20	131.70	17.47			
ปริมาณการทำงาน						
เหมาะสม	57	132.95	18.69	0.57	122	0.56
ไม่เหมาะสม	67	131.12	16.95			
ความพอใจในงาน						
พอใจ	117	131.71	17.70	-0.64	122	0.52
ไม่พอใจ	7	136.14	17.74			
E – Scale						
เก็บตัว	68	132.99	18.31	0.71	122	0.47
แสดงตัว	56	130.71	16.89			
N – Scale						
อารมณ์มั่นคง	66	137.03	17.31	3.56	122	0.001**
อารมณ์อ่อนไหว	58	126.19	16.33			

P < 0.01**, P < 0.05*

จากตารางที่ 5 พบว่าพยาบาลห้องผ่าตัดที่มีบุคลิกภาพแบบอารมณ์มั่นคงและอารมณ์อ่อนไหวมีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของสุขภาพจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

P < 0.01

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านภาวะสุขภาพกาย,ความพอใจในงาน,ตำแหน่งงาน,

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลด้านภาวะสุขภาพกาย,ความพอใจในงาน,ตำแหน่งงาน,
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน, งานพิเศษ, ชั่วโมงการทำงาน, ปริมาณการทำงาน, และบุคลิกภาพด้าน
พฤติกรรมไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของสุขภาพจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภาวะสุขภาพจิต กับปัจจัยส่วนบุคคล ของพยาบาลห้องผ่าตัด โดยวิธี One-way ANOVA

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัดกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	Mean	SD	F	P-value
อายุ				2.7	.068
20 – 40 ปี	43	131.19	15.35		
41 – 50 ปี	54	129.20	17.11		
51 – 60 ปี	27	138.70	20.77		
วุฒิการศึกษา				0.25	0.77
อนุปริญญา	7	130.57	21.99		
ปริญญาตรี	106	132.41	17.47		
ปริญญาโท	11	128.55	18.64		

$P < 0.05^*$

จากตารางที่ 7 พบว่า พยาบาลห้องผ่าตัดที่มีอายุและวุฒิการศึกษาต่างกัน จะมีคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพจิตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.05$

ตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัดกับปัจจัยจิตสังคม

ปัจจัยทางจิตสังคม	จำนวน (คน)	Mean	SD	F	P-value
ความคิดเห็นด้านลักษณะงาน					
ไม่ดี (33-47)	21	136.33	15.36	1.50	0.23
ปานกลาง (48-62)	84	130.08	17.86		
ดี (63-77)	19	135.42	18.54		
ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน					
ไม่ดี (26-41)	26	127.54	17.35	4.176	0.018*
ปานกลาง (42-57)	79	131.01	17.140		
ดี (58-73)	19	141.95	17.33		
ความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน					
ไม่ดี (17-28)	22	123.50	20.88	3.98	0.02*
ปานกลาง (29-40)	74	132.50	15.662		
ดี (41-52)	28	137.18	18.38		
ความคิดเห็นด้านการบริหารและสนับสนุนในหน่วยงาน					
ไม่ดี (22-33)	21	130.01	15.86	0.194	0.824
ปานกลาง (34-45)	78	132.67	17.73		
ดี (46-57)	25	131.32	19.3		

P < 0.05*

จากตารางที่ 7 พบว่าพยาบาลห้องผ่าตัดที่มีความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานต่างกันจะมีคะแนนเฉลี่ยของภาวะสุขภาพจิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P < 0.05

ตารางที่ 8 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัดเป็นรายคู่ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยวิธี LSD

ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงาน	ค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพจิต	ความคิดเห็นสิ่งแวดล้อม		
		ไม่ดี	ปานกลาง	ดี
ไม่ดี	127.54	-	0.374	.006*
ปานกลาง	131.01	0.374	-	.015*
ดี	141.95	.006*	.014*	-

P<0.05*

จากตารางที่ 9 จากทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลจำแนกตามความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในการทำงานเป็นรายคู่ พบว่า พยาบาลห้องผ่าตัดที่มีความคิดเห็นด้านการทำงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมดี มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่ากลุ่มที่มีความคิดเห็นด้านการทำงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมไม่ดีและปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับP<0.05

ตารางที่ 9 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้อง
ผ่าตัดเป็นรายคู่ด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน โดยวิธี LSD

ปัจจัยสัมพันธภาพ	ค่าเฉลี่ยภาวะสุขภาพจิต	ความคิดเห็นสัมพันธภาพ		
		ไม่ดี	ปานกลาง	ดี
ไม่ดี	123.50	-	0.034*	0.006*
ปานกลาง	132.50	0.034*	-	0.224
ดี	137.18	0.006*	0.224	-

P<0.05*

จากตารางที่ 9 จากทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ภาวะสุขภาพจิตของพยาบาล
จำแนกตามความคิดเห็นด้านสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน พบว่า พยาบาลห้องผ่าตัดที่มีความ
คิดเห็นด้านสัมพันธภาพในการทำงานทำงานดีและปานกลาง มีคะแนนสุขภาพจิตสูงกว่ากลุ่มที่มี
สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานไม่ดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P<0.05

ตารางที่ 10 แสดงผลค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficiency) ของบุคลิกภาพและปัจจัยทางจิตสังคมกับภาวะสุขภาพจิตพยาบาลห้องผ่าตัด

ปัจจัย (N=124)	คะแนนภาวะสุขภาพจิต	
	r	p-value
บุคลิกภาพ		
บุคลิกภาพ(ScaleE)	-0.179	.046*
บุคลิกภาพ(ScaleN)	-0.436	0.00*
ปัจจัยทางจิตสังคม		
ลักษณะงาน	0.024	0.795
สภาพแวดล้อมในการทำงาน	0.192	0.033*
สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน	0.217	0.015*
การบริหารและสนับสนุนในหน่วยงาน	0.105	0.247

P<0.05*

จากตารางที่ 10 พบว่า บุคลิกภาพ ScaleE และ Scale N มีความสัมพันธ์ทางลบกับภาวะสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ P<0.05

สภาพแวดล้อมในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ภาวะสุขภาพจิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับP<0.05

สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับ สุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับP<0.05

3.4 ปัจจัยทำนายภาวะสุขภาพจิตของพยาบาลห้องผ่าตัด

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ระหว่างตัวแปรอิสระและคะแนนจากแบบสอบถามวัดภาวะสุขภาพจิต

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และคะแนนจากแบบสอบถามวัดภาวะสุขภาพจิต ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) และได้ทำการเลือกตัวแปรอิสระเข้าตัวแบบถดถอยเชิงเส้น โดยวิธีขั้นตอน (Stepwise Method) ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์นั้น มีดังนี้

ตัวแปรตาม (Dependent Variable): คะแนนภาวะสุขภาพจิต

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable): ได้แก่

Job environment	=	สิ่งแวดล้อมในการทำงาน
Relationship	=	สัมพันธภาพในการทำงาน
Scale N	=	บุคลิกภาพด้านอารมณ์
Scale E	=	บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนปัจจัยที่มีผลต่อภาวะสุขภาพจิต
ของพยาบาลห้องผ่าตัด

ลำดับตัวแปร	R	R ²	B	t	P-value
บุคลิกภาพ ใน Scale N	0.43	0.19	0.43	-5.3	0.00**
สิ่งแวดล้อมในการทำงาน	0.46	0.21	0.16	2.0	0.047*
Constant	129.01			14.7	0.00**

P < 0.05* P < 0.01**

จากตารางที่ 11 เมื่อนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับภาวะสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพใน Scale E บุคลิกภาพใน Scale N สิ่งแวดล้อมในการทำงาน สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน

นำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยการทดสอบพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) พบว่ามีเพียง 2 ตัวแปร ได้แก่ บุคลิกภาพ ใน Scale N และสิ่งแวดล้อมในการทำงานมีผลต่อภาวะสุขภาพจิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ P < 0.01 และ P < 0.05 ตามลำดับ

โดยบุคลิกภาพใน Scale N สามารถทำนายภาวะสุขภาพจิต ร้อยละ 19 เมื่อเพิ่มตัวแปรสิ่งแวดล้อมในการทำงาน สามารถพยากรณ์ภาวะสุขภาพจิตได้ ร้อยละ 21